

אף אחד לא יכול לגרום לך להרגיש נחותה ללא רשותך

/ אלינור רוזולט

ד"ר גלית שאול, אמא לארבעה, תושבת כפר חוגלה מזה 20 שנה, עו"ד, פמיניסטית, אקטיביסטית, מנכ"לית המרכז לקידום מעמד האישה על שם רות ועמנואל רקמן והרשימה עוד ארוכה...



שונים. בוחרים תיקים על פי קריטריונים מסויימים ומייצגים אותם ללא תשלום. יש מקרים מאוד קשים של נשים שהיו שנים מסורבות גט, עגור נות, כמו המקרה הידוע של ציפי כהן, שבעלה קפץ מחלון בית המשפט והיא נותרה בעגינותה, או אישה שבעלה ברח מבית המשפט וחטף מהגן, את הילד שנמצא רק כעבור שלושה חודשים".

מלחמה שלא נגמרת, לא קלה ולא פשוטה

"מפה", מסבירה גלית, "מתחיל עיסוק בנושא של שינוי מדיניות ציבורית וחקיקה. אנחנו עושות אקטיביזם משפטי. החל בהגשת בגצים. הצעות חוק, כמו שינוי גיל הנישואין, ניהול המאבק לבחירת נשים רבניות בבית הדין הרבני, כניסת נשים למפלגות החרדייות, חזקת הגיל הרך - אחד המאבקים שהולכים לשנות את פני החברה בישראל, פעיי לזיות להעלאת המודעות, מפגשים עם בעלות תפקידים בכנסת, מפגשים עם שרות, הפגנות ומחאות. אלה מאבקים מאוד מורכבים", היא אומרת, "נשים צריכות להיות גם מוצלחות במקום עבודתן וגם לא מוותרות על תפקידיהן המסורתיים. ומנגד, יותר ויותר נשים גרושות וחד הוריות, שנושאות בכל הנטל, בתנאים מאוד קשים, שהיום עם כל המגבלות מעור דדים נשים חד הוריות שלא לצאת לעבודה. אנחנו עובדים עם קואליציה של חקיקת מזונות מהביטוח הלאומי, משקיעים הרבה עבודה ופעילות ציבורית, כדי לייצר שינוי תודעתי. השינויים הם אבולוציוניים", מדגיג שה גלית, "לא מיידיים. היום כבר יש מספר הישגים. וכשיש הישגים, גם אם הם קטנים והם קטנים, הסיפוק הוא אדיר", היא מסכמת ורצה לקדם את פני המאבק הבא.



מרכז רקמן לקידום מעמד האישה

המרכז לקידום מעמד האישה ע"ש רות ועמנואל רקמן, הפועל במסגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן, נוסד בשנת 2001 במטרה להביא לביעור האפליה נגד נשים ולחזק את מעמדן בחברה הישראלית, באמצעות תרגום ידע ומחקר אקדמי לפעילות מעשית ויישומית. המרכז מפעיל תוכנית לסיוע משפטי לנשים בענייני משפחה, ועוסק בפעילות ציבורית, במחקר ובהעצמת נשים. המרכז פועל לאור חזונו של הרב עמנואל רקמן לקידום זכויות הנשים בישראל ולהטבת מעמד האישה בדיני המשפחה ובהלכה היהודית.

<http://rackmancenter.com>

הזדהות וכאב

גלית מאמינה בקידום זכויות נשים ובחשיבות שיש לתת לשינוי מצבן של נשים בחברה הישראלית ויודעת היטב שכלום לא יקרה מהר ובק" לות ושכל התקדמות כרוכה במאבקים רבים ולעיתים קשים. "השינוי המשפטי-חברתי", היא אומרת, "מחייב פעולה באפיקים רבים בו זמנית. השפעה על מדיניות ממשלתית, חקיקה, פעילות בבתי המשפט ובסיוע דה-פקטו לנשים במצבים מוחלשים. תפקידי כמנכ"לית המרכז משלב מחד את השכלתי המשפטית ומאידך, את נסיוני בפעילות האקטיביסטית להבאת שינוי חברתי בשירותים החברתיים".



לד"ר גלית שאול, לא היו מאה ימי חסד להתרגל לתפקיד המנכ"לית החדשה של המרכז לקידום מעמד האישה ע"ש רות ועמנואל רקמן. זמן קצר לאחר התמנותה חוו עובדי המרכז משבר בעקבות אירוע שזעזע את החברה הישראלית. אברהם לוי ממושב ישרש רצח את שני ילדיו כדי להתנקם בגרושתו קרן, אם הילדים, שהתגוררה עמם בארצות הברית.



עובדי מרכז רקמן הם שטיפלו בהיבטים המשפטיים של ההגירה של קרן לוי וילדיה לאחר הגירושין של בני הזוג וכתוצאה מכך, היו מעורים בכל פרטי הפרשה הכאובה שכללה גילויי אלימות ואף שהייה של האם במקלט לנשים מוכות. מתוקף היחסים הקרובים שהתפתחו בין צוות המרכז לבין קרן, אנשי הצוות גם הכירו את ילדיה ולאחר הרצח מצאו עצמם יחידים בחזית הטיפול המשפטי בהטסת הגופות לארצות הברית לשם קבורתם במקום מושבה של אמם.

"כבר למחרת הרצח, בבוקר יום שישי, מיהרנו לבית המשפט כדי לטפל עבור האם בהיבט המשפטי של הטסת הגופות. לא היה פשוט בכלל לראות את האב, הרוצח, יושב שם מולנו", מספרת גלית, "הגעתי לתפי קיד במרכז רקמן אחרי 13 שנים בהן עבדתי במשרד הרווחה והשירותים החברתיים. בתקופה זו ריכזתי בין היתר את הוועדה שעסקה בזכויות של נפגעי עבירה. היה לי ברור שגם במקרה של קרן צריך לעשות משהו בתחום. השילוב בין התפקוד המקצועי מצד אחד, לבין המעורבות הרגי שית והזדהות האישית, מצד שני, ודאי וודאי במקרים כל כך קיצוניים, הוא מחירי כבד שאני משלמת", היא אומרת ומתייחסת אל החלק בעבודת המרכז הכולל טיפול ישיר באוכלוסיה, כמו קבוצות תמיכה לנשים, מתני דבות שמלוות נשים וכו'. "נחוצה הרבה מאוד תמיכה רגשית", מסבירה גלית, "כי אחרת נשים וכו". "נחוצה הרבה מאוד, לא יוכלו לעמוד ולהמי שיד. אנחנו עוסקים הרבה בסיוע ישיר, משפטי טלפוני לכל אישה שמת קשרת. אנחנו מטפלים במקרים שמגיעים על ידי חברות כנסת ואיירגונים

כמי שגדלה בשנות ה-70, כשנושא קידום ושוויון האישה היה בכור תרות, גלית היתה בטוחה שנשים יוכלו לעשות הכל. שהפערים יסגרו. אז הפער בין נשים לגברים היה מאוד ברור, יותר מכל הפערים האחרים שבאים היום לביטוי, כמו עדות, עשירים-עניים חילוניים-דתיים וכדור מה. אבל ככל שגדלה, הבינה שמה שנראה כלפי חוץ, הוא לא נכון באמת ושהנשים ממש לא בדרך לשוויון. שלא כמו רבות אחרות, גלית לקחה את התובנה קדימה, לעשייה בלתי פוסקת.



לשנות את העולם

"נולדתי כנראה עם איזה דרייב מיוחד", אומרת גלית, "שמנחה אותי כל הזמן לשנות את העולם ולקח לי זמן להבין שלא כולם כאלה. שרוב האנשים פשוט רוצים לקום לעבודה ולחזור הביתה בשקט. הרבה דברים בילדות גרמו לי לא להיות שוות נפש כשאני רואה עוולות. ככל שהתבגרתי ניתבתי את זה לעשייה וזה לא תמיד פשוט ויש לזה מחירים. ידעתי שהחזקות והכוחות שלי הם בהנעה של אנשים, במנהיגות, לא בחקר ובמחקר. חברתי להיות עורכת דין לדיני משפחה, כי הבנתי שגורלם של האנשים בכלל ושל הנשים בפרט, שנגזר מדיני דת, הוא ממש בפיגור". גלית בוגרת מכון מנדל למנהיגות, עשתה דוקטורט בקרימינולוגיה בנושא נפגעי עבירה (מה קורה למשפחת הקורבן לאחר הרצח ומהן הזכויות שלה), בלוגאנו, שוויץ. מהר מאוד הבינה שהיא אינה מסתפקת בעבודה רוטינית של עורכת דין והחלה את פעילותה החברתית בקי דום נושאים הקשורים בתחום מעמד האישה במסגרת עמותות חברתיות שונות ובלשכת עו"ד. החל משנת 2003 מילאה גלית שורה של תפקידים במשרד הרווחה והשירותים החברתיים. כיהנה כעוזרת המשנה למנכ"ל, ריכזה ועדה בינמשרדית שעסקה בנושא זכויות נפגעי עבירה. בספטמבר 2012 התמנתה למנהלת תחום ההתנדבות במשרד הרווחה והשירותים החברתיים ועוד ועוד. "אחרי 13 שנה במשרד הרווחה", היא אומרת, "על אף הביטחון והנוחות וגם חשיבות הדברים שבהם עסקתי, הרגשתי שאני לא באמת יכולה לשנות ולהשפיע כמו שרציתי. קיבלתי המלצה מחברה לגשת למרכז על מנכ"לות מרכז רקמן. ולשמחתי התקבלתי".

